

Харыс салганы медереп билир

Партдокументилерни солуурунга эргесок чутула белеткелдерин бугу парторганизацалары дооку турар. СЭКП Топ Комитети ол талаа-биле айттыргы чутаалашкан, партдокументилерни солуурун эрттирерге белеткел аждары партия комитеттери, парторганизацалар болган партия организацалары кодуунда дооскан барымдаалаш, партдокументилерни бо чылдык март 1-ден солуу эгелерини чопшо-роон доосаалды хуузон алган. Ычангап ою организацтыг, бедик деңгеледе эрттирери партия организацтыг бүрүзүнү бир эң чутула хуузон болур.

Бистин «Чуг-Хал» совхоз-тук Кара-Чыраа салбырында партия эге организацтыг партдокументилер солуурунга белеткелдерин СЭКП Топ Комитетин май (1972 чыл) Пленумунун доктаалында дүтүрүп чоруткан. Хамыктык билимдерини коммунисттерни идеология-бедиринче болган салгыла-чурумун быжылгаарына угулган хемчеглерин партия организацалары боттандырган. Чуге дөргө оон дайынчы арга-шпирини, ажал-чоруктагынын чедирини оон улуу-биле хамаржыр алар. Коммунисттерни совхоз бүдүрүлгесинин эң харыс салгылач уластукарында быжылгаал, чутула мал ажылында беэи оларын 50 ажит хуузу хаара туттуган.

Оларнын хой нурууу даандырган ажал-херекти бедик харыс салгыла-биле көрүп, бедик көргүзүлгөни чедип ап турар. Чижээ, хойжулар С. Д. Монгуш, Д. С. Монгуш, Д. Д. Ондар, Г. Ч. Ондар, Д. Д. Ондар, Х. С. Куулар олар сөөлгү үш-дөрт чылдарда төрүүр 100 хойга онааштыр 90-дан 100 чедир хураганны, 2 кг ажит дукту ап келген. Ол ишкан саалчы Монгуш Кара-кыс, Монгуш Чылаа, ишек кадар-чымы Ондар Чолаа-оол болган өскө-даа хой-хей коммунистер ажал-херекте улеге-ричээр көргүзүп турар. Ажал-хемчеглер ортуунда кал-барган социалисттик чарыктын тилкектерини колдуунда база-ла коммунистер. Чижээ, эртен чылын коммунист Дамы-Лоржеевич Ондар хойжулар орту-зунда чарыкка тилкөөн, эер, чүгенин ая-биле, а саалчы коммунист Монгуш Кара-кыс радиоприёмни-биле шапнат-

кан. Өскө-даа ындагы чижек-терин хой-биле көргүзүп бо-лур. Партдокументилерни солуу-рунга белеткелдер чоруп турар уеде коммунисттерге партияжи даалгалары оларнын ажал-мергежилин болган билин ба-рымдаалаш боор кылдыр сай-гарылааны кылган. Уставчы негелдени болган партияжи даалгаларын канчаар күсөдди турарында дуйайында хуура-л бүрүзүгө чамык коммунисттерин дийаалыгыларын алмыр чачыл аларган.

Оон аялга чамдык коммунисттерин ажал-амылыр-лунга, салгыла-чурумунда ба-за политиктиг билин бедирди турарында холбашкан үш хуу-зунун беесдаларын чоруткан. Ол ишкан партия талаа-би-ле мурунда хемчег алыскаш 3-4 чыл дургуунда дүтүрүп-пөн 4 хире коммунист бис-тин организацтыкка турган. Ол дуйайы партия хура-лыга сайгарып көргөс, СЭКП райкомунга чедир тургускаш, оларын ол хемчеглерин дү-жүрткүзөн.

Партия организацтыг коммунисттерин ажал-хемчег-роон бедиринин, олар Уста-втын негелдерини ылаа-ла күсөткен турарын чедип алар дөш алаа холбашкан айт-тыргылар хураалдарга доктаа-мал чутаалашты турар. Ыч-чалажок даандырган ажал-херекти партияжи бөү-биле көрбөс. СЭКП Уставынын негелдерини шыгык салгыска ий-чангыс эштер бисте база бар.

Чижээ, коммунист хойжу Монгуш Соскут даандан ажал-лыга харыскага чоту-биле

900 рубль хире өрөдиг болуп, партияжын база чидирген турду. Ол ишкан Александр Монгуш үр уеде кижигүн да-дымын төлөөн дөш эге-синде хемчег алыскаш, ол херезе үе шийтирледип ал-бай ам быдап чоруп турар, даандырган ажалында база харыскага чок болганында каларган кыа чете эвес бол-ган. Монгуш Экер-оол чангыс чеге ак сеткилдиг доктаамал ажал-хемчег, ишек кадарып тур-гал дугаалдык болган, ону бүдүрүп, үр уеде төлөйи келген, партия дадымын ба-за чотугу өйдүе хамыртыс таарыгалар бар, ол ишкан оон амдырал-чуртталгында, ажал-чанында төлөп чок фа-тылар база тургулаан.

Партдокументилерни солуу-рунга белеткелдерин уезинде партия организацтыг ындагы коммунисттер-биле тускай ажалды чорудуп, беесдаларын кылдып, чотугу хемчеглерин алган. Ычангап олар ол бү-дүрүп чотугу партияжи түн-нелерин кылган болган бот-тарын чептерини шийти-рилин-биле эдип турар.

СЭКП ТК-нын май (1972 чыл) Пленумунун доктаалында партдокументилерни солуурун СЭКП-нин XXIV съездинин айтканы ажал-агы болган култура тургузукунуну солуугаларын күсөдир талаа-зы-биле бүтү партия органи-зацаларын ажал-чоруду-газын ажжыктеринге, оларын ажалын күсөдирлеринге сал-дарын чедирген турар кыл-дыр чорудар учурат деп айткан болган. Эртен юби-лейлиг чылда парторганиза-ция ажал-инчилер ортуунда идей-кижииндигели болган организацтык ажалды күсөд-диреринин түннелдине бис-тин салбырыныс куртуге ээ, сүт, дук болган тараа саар лалыгарын шүтүзүп күсөт-килген. Ычангап салбырлар, фермалар аразында шилчир кызыл тукту-даа ап турдуус, ол ишкан бистин салбырга тураскаш, күш-ажалчы ал-

дарын тугун-даа көдүргөн чү-ве. Салбырын бригадаларында бүдүрүлгө адырларын барым-даалап беш кезек чедир тур-гускан парбөлүктөр планын тургаларын күсөдирлеринче ажал-инчилерин мобилиза-саарында, масса-политиктиг ажалды чорударында кол күш бооп турар. Олардан Устугу-Ишкнде (организацтык П. О. Ооржак), сүт-баран ферма-зында (организацтык Ч. В. Ондар), Сүт-Аксы школын-да (организацтык М. С. Бер-зиев) парбөлүктөр идекпей-лиг болган шүдүргү ажалдып келген.

Ишчалажок бистин ажал чорудуугаыста чедир шийти-рилгенмен чүдүлөр, чеп-терест чок эвес деп чүвени ба-за демделгөр херек. Ылангыч чамык коммунисттер даанды-рган ажал-херекти бедик харыскага-биле көрбөс, партия-нын салгыла-чурумун үрээр таарыгалар барын үстүнде чутаалашканы. Оон аялга чангыс-ла фермада бригадала ажалдып турар саалчыларын, хойжуларын болган тараа-жыларын көргүзүп аягы-а-гы: бирөөнүн бедик, а ес-кезини чангыс болтулар. Бо фактылар болза, партия организацтыгын тус-тук кижилер-биле ам-даа чедир ажал-лаваанын херечилеп турар.

Партия документилерин солу-угу эгелени парторганизацтыг, коммунист бүрүзүн ажалды-ралында чутула болушкун. Алаа белеткелдин уезинде чор-руттуган ажалды уламчыла-нышкан, оон организацтыг бедик деңгеледе эрттирер дөш бистин хамаржыр бүтү-ле чүдүлгөни кылдыр бис. Органи-зац-политиктиг ол чутула хем-чини чедиринин чоруду-рун коммунист бүрүзү база бедик харыскага-биле меде-реп билди ужурагү.

О. ДОРЖУ, «Сүт-Хал» совхозтук Кара-Чыраа салбырында партия организацтыг секретари.

Колхозтарда отчеттук хуралдар ЧЕТПЕСТЕРНИН ЧЫЛДАГААНЫН ТОДАРАТКАН

Эртинде «Коммунизмче орук» колхозтун экономика-нын кол үндесин мал ажылы болуп турар. Ычангап на-рычыларын кол көргүзүлгө-ни мал ажылында чедирини-нерден хамаржыр. Колхоз эртен чылын мыйыстыг бо-да малдын баш санын өстүрө-р планын 102,8, хойжуун — 93,6, чылгынын — 102,3 хуу күсөткен. Төрүүр чус башка онааштыр 85 хураганны, 73 бузаны, 75 күдуну алган. Күрүгө мал ажылынын про-дуктуларын саарынын пла-нын ээти — 84,2 хуу, сүт-ту — 106 хуу, дукту — 84,6 хуу күсөткен. Ол бүтү көргү-зүлгө 1971 чылда турганын-дан оранчок куу болуп ту-рар. Оон үнү келген чылда-гаанарын чоктаа чаз болган колхозтун отчет-сонгулалыг хуралында анализтеп көргөн.

Ажал-агынын чыл дургу-зунда кылган ажалдарын түннен көргө, бургулаарлаш-кын бар ышкан салгындар. Малдын баш санында чедир чени мурунку чылдардан дөргө кылдыр бедиктеп алган, мал чени култураларын эки дүжүдү өстүргөн, тараа

култураларынын бир гектар-га онааштыр 11 центнер дү-жүдү ап, күрүне планы чод-даа болза, 245,5 тонна кы-зыл-тысты күрүне шыгжамы-рынга кирген. Колхозта мал ажылынын мурунчалары өс-кен, хойжуларын иштинде 18 кижиги эртен чылын төрүүр чус хойга онааштыр 93—108 чедир хураганны менди дорук-турган. Хойу ажалдакчылары-нын иштинде эртен күтүп дүжүт ажаап алышканында чедирини дөш Хүндү-лелдин демдө өрлө-биле ша-ныткан. Аялга Кара-оол, «Ажаап алышканын» гад-дейжиги» деп бедик атыл дилектин болган Комбү Су-рун ишкан, колхоз бүдүрү-лгесини шалыпчылар бар.

Ычангап-даа колхозтун кол адыры — мал ажылында чет-пестер колхозчуларын дүтү-рди турар. Ылангыч малдан ажаалдаган багай организа-цтыгын продукциянын бот-уезин угулду, үндүргөн ча-рыгдал көүдөдөн. Оларнын аяны-буру чылдагааннардан өлүп хорар чоругу багай у-жуктарга чедирген. Ынтан-биле 1972 чылда 1138 баш мал өлүп хорар, азы 1971 чылдааындан 90 баш мал хой болган. Хойжу бригадаларда от-чет-уееттун багай тургусту-ганында № 3 бригадала (бри-гадада (бригадир С. Бачык) 92, № 2 бригадала (бригадир С. Шойжу) 37 хой туула.

Малдын тарып боозалы-ган база өлөржигелени багай чорудуп турарынан 125 бы-зааны, 1369 хураганны, 75 күдуну колхоз эртен чылын чедир албан. Ускажылыга ажалы чотугу негелдеде чедир тургустунуан. 1970 чылга чедир колхозка чиге-нарын дуктуг хойлар бир башка онааштыр 3 кг дукту берип турган, ам тус черин хойн өстүрүлгө шилчегин-биле бир хойдан 1,9 кг хире дук ап турар апарган. Колхозта 3 зоо-техник, 4 мал эмчи бар ху-резинде олар, үстүнде чет-пестерни чайладырынын дөштүг болур.

ДУЗА

Кызыл-Мажалымтыг «Сельхозтехника» салбырынын механизаторлары механик Хер-тек Айыр-Салаанын удурту-газы-биле «Шекпэр» совхоз-тун дөргө хойжуларын бир-рөөн Уттуг-Хаяда кыштап ту-рар Куулар Серезинь кола-нышта шептен чораван. Мех-анизаторлар 380 хой кирер жааанын өдөн коптырып, ан-лан берген. Механизаторлар-дан Сарылар Орус, Сотла Март-оол, Саая Ким-оол олар шепте идекпейлиг кирешке-нер.

Хойжууң кодамында 380 төрүүр хой хур кыштап ту-рар. Амгы уеде 270 ажит хой төрөөн, оларнын хураганары шушту онча-менди.

И. ООРЖАК.

Барым-Хемчик район.

Кижиге сагыш салышкын

(Социал хандырылга ажалдакчыларын республика активинин хуралындан)

1972 чылда кылган ажалда-рын түшүп, 1973 чылда со-рулааларын тодарайт турар, республиканын социал ханды-рылга органдарынын ажал-дакчылары «боттарынын бугу ажалын» СЭКП-нин XXIV съездинин шийтирлеринде дүтүрүп бедик деңгеледе дү-жүрүлгө угулду. Хас-каанын болган Красно-арск крайнын социал ханды-рылга органдарынын ажал-дакчылары-биле социалист чарып оларын күш-ажылы улам сокур кирген.

Пенсионеры, пособилерин доктадырынын база төлө-рин хажыдакчыны кол бо-лур хандырылы, чонук со-циал хандырылыга адыр эр-зин тодарайдыла доктаа-мал дузалаары, пенсия до-кументилер бедиктеп кылдыр ажалды харылап турар харыскагалыг кижилер-биле методиктиг ажалды күсөд-дирери, чон ортуунда лек-цияларын, беесдаларын, илек-келдерин калбартып, хамаа-тыларын саалдарын, бизди-ришкенин болган хому-даларын көрүзүп чурумун шыгыны сагыры социал ханды-рылга ажалдакчыларын мурунда чутула соруга бо-лур.

Республика активинин чот-ка чаа болуп эртен хуралы-нын кирешкенин үстүнде айттыргылар болган шийти-рлерге чотугу өскө-даа со-рулааларга уаг кичөөлгөй угулду. Илеткечи — министр Н. Л. Куучун болган саал берген эштер совет кижилерин чагай чоруп и-дидериге улаган күрүне ужу-дузгалыг бо ажалды чыл бурла саймалар, ажалды чаа чүдүлгөни негелде тур-арын демделгөн. Контроль-ду күсөдирери, күш-ажылы чон рекомендацияларын шы-гары бедирин, пенсия до-ктадыр талаа-биле бизди-ришкенин, 7 хонуктан орай эвесе, ноору пенсия болган пособие төлөөсүн хажы-лаарынан херекти бады-лаан соода 3 хонук иштин-де ону төлөп бээр база чу-гула айттыргы болуп турар. Өскө-даа ажал-херекти шийти-рлерин чедирини чотугу бээр дөргөн хуралга демделгөн.

Ычангап-даа чамдык ер-лерде ажалдык кошпак тур-густуганынын фактыларын аягы хуралыга шыгыны чу-гаалашкан. Чижээ, инвалди-терин ажалга кирер дута-лында хойдуу күсөдирери чер-чер Советтерини халас дөңдөлө. Бо чылдык январь 1-де түнел баугар алгыра үшкү бөлүктүг инвалдизини 39,2 хуузу ажал-биле хандырылган болуп тур-ар. Чамдык социал-ханды-рылга кидистерин инвалди-терин ажалга киреринин планын тургустуу. Овур, Тес-Хем, Улут-Хем, Эркин рай-куссомьяр ындагы планын бе-

эргеленин начальниги ооралгыч А. А. Гиро, Чоон-Хемчик, Эркин райондарын социал хандырылыга кидистерин эргелечилери С. Ю. Баир, Т. Н. Саая олар саал-дарында демделгөн, ол чет-пестерни чайладырыла район болган кедээ Советтеринин ро-лон бедирини чутула деп саанан.

Хей урутаг болган бот-нелерге пособие тысыр ажал-да база четпестер бар. Бо бүтү четпестерин бир чылда-газын соода хандырылыга кидистерин ажалдакчыларын хой хемчег күрүне по-собилерин талаа-биле хойлу-дурмун болган сур-гаалда материалдарын четте билбей турарында.

Колхозчуларын пенсияларын болган өй-шаада шийти-рлерин актив хуралынын кирешкенин кичөөлгөй сайгарган. Бо ажалды Каа-Хем, Бий-Хем райондарын социал хандырылыга кидистерин эргелечилери Ф. А. Га-башева, Г. Г. Семенова олар ший тургузуп, хандыларын өй-шаада чорудуп, пенсияны ажит болган туулу төлөр чорутуу болдурун турар. Бий-Хем районун «Кызыл тараа-чы» колхозта пенсиялар чо-вуделдин дөргөн В. А. Ку-наева тодарай чутаалган.

Колхоз башпатар черияк шийтирди баугар колхозчу-ларын пенсиянын немей то-лөп берип турар. Чижээ, 20 рубль хемчөөдиг өң эвези пенсия ап турарларга колхоз 100 рубль чедир төлөр. На-зылап кыраан, инвалди бол-ган, чамдыган тура инвалди артык шүтү 71 кижиг ол не-мелде төлөйрин ап турар. Шыларгай күш-ажылы дөш Ленин өрлөв-биле шапнаткан 4 пенсионерин пенсиянын 120 рубльге четтеп бвар алганын база немей төлөп турар. Чижээ, пенсионер П. Е. Фунтикова 52 рубльдиг пенсиянын ап ту-рар, а колхоз алаа 68 рубль-ди немей төлөр.

Социал хандырылыга органдарын ажалында ажал-херекти бидилян республика активинин хуралынын кирешкенин бугу талааг аналдыган.

В. МААДЫР, «Шынык» тускай көрр.

ЭЗИМ-АРГА ЭДЭЭН КААСТААН

Хонү-хонү дыйтар, узун-узун акыр чараш ханды-лардыг кезек-кезек аргалар улаштыр хонелин чоруп бар-ган Танды-Уулааны бедик чаагыт кынарын аян-хемчег кирген «Тыва кобальт» ком-бинаттыг чогуунда база бир тууду бо хунерде бедик үндү эгелген. Ол база кобальт комбинаттыг согуу рудини-генин тууу-дур. Алаа рудини-генин ажалдырал хандырылга салбырларын конторазын ажалдыр. Оон бир талаанын столоса, ажалчылар чунар кинг сугагү өрөддер болган делгем өрөддиг кызыл-булуң турар. Бо ийн кыт туудугу Тыва АССР-нин алдарыг ту-дугулары Монге Иргит биле Ишкентий Карповтук бри-гадаалары тууду турар.

Ол чаа туудугу каякан ту-дугу эгеленин бригадир Монге Иргит кыскасы-биле чутаалаш берди.

— Согуу рудини-гени бо ад-министративтиг хандырылга комбинаттын таван эртен чылдык майда салып эгелен бис. Оон аялга комбинаттыг руда үрүмтөөр чегинге ха-мааржыр ажалдырал ханды-рылга өрөддерини туудуун база кылдып турдуус. Бо ийн туудугу каякында-даа бо чы-лаа майда чедир дооскан, шеберал ажалды күсөдир ажалчыларга хууздур бис. Ол ишкан эртен чылдык сөөлгү аямында Хуу-Асынын чаа суурунда Култура ба-жынын база кылдып турдуус. 1973 чылдык баштайгы айында эгелен, мында кылдыр ажалдым-даа шуудуу — деп, Иргит демделей-дир.

Хемчээ талаа-биле база элөөн уаг болуп бо бакы-мын артык талаада, узун-узун дыйтардан-даа бедик нөстүр кранын база тургузу-лаан болду. Күш-ажылыг бүдүрүлгүн бедиринге ол кранын уаг ужу-дуза-

дымн ында туудугу оолдар, кыстар ошалап демделгөп тур-дулар. Мында ажалдыг тем-пиз ыламыкын. Дилгит ма-териалдары болган туудуу чедирин-биле дүжүртүнгөн. Ийн бригада аразында чарык-тыг ажалдып турар. Бо ту-дугу бир дугаар каякынын кырыкча үе бөргө, кайы бригадалык чуну кылдып тур-ары дораян-ла бидише боор. Монге Иргиттиг удурткан бригадамын бир талаанын кы-рын дэвиреп дугааларын кодуунда доозушкан. Эш Кар-пов баштаан туудугулар бири каяктын хандырылыг сөөлгү туудууларын салып турар болду.

Танды-Уулаанын арга-э-минин чанында бо туудуган кедер көргө, бедик-бедик эгелениг кобальт комбинат-ды чамынамын нөстүп кедир. Долгандыр эжим шугаан бо бүдүрүлгенин чарыкын, оон күчү-күштүн бригадир Иш-кентий Карпов магадан, маада келген уезин сактып чутаалай-дыр.

Карпов биле Монге Иргит оларнын каймак-даа мааза 1962 чылда келгенер. Ыч-чан мааза уаг тууду-дугу чутула таван саалдымн эгелен. Ийн өңдүктү чутаа-зы-биле алырга, 1962 чылдык августтук бир өлс өртөинде гидрометаллургия чегини кол көрүзүлгө таван саалчы ажалдырал дөш, чангыс чөргө ужураалыг келешер. Бөл-төн кулар чеге Иргит ол эр-тен көлөш, ишкыр баштайг де-мэр-хуузе-биле эамдыгарын буудай, тууду, ууап ап эгелен. Ол дүштө өш Карпов масте-роктуг чедир кээш, Иргитке дузалажым берген-дир. Күш-ажылыг кижилерин — Хо-ву-Асынын анык наамыг ажалчыны алгызымн төлө-лө-рини чангыс эшгит байы-ралыг, демелгелде, дузала-жылыга делгем оруу ычээр

ажыттыгынган.

Совет Эмеленин чук-чү-гүдөн кээп, бо комбинаттыг туудуга ажалдан турган ажалчыларын болган тус-кай эртемниг кадарыны чо-тадыктын, тургузуучу күш-ажылыг брес-маадыралыг кижиге ийн өңдүктү үзүп база кирип турган. Тууду-мол-таж ажалдыры кылдырыг өңдүктөр бедик көргүзүлгө чедип алган. Комбинаттыг туудуун доозуп, ажалдага килер үеи чокушала орда оларын каймакында-даа Ты-ва АССР-ниг алдарыг тууду-жулары деп хундүзү атты тысыкан.

Хову-Асынын бо ийн ша-лыгымын маада ажалдаан

баштайгы чамында-на бри-гадаалар удуртуп, туудугу-нун мергенлиге элөөн хой ажалчыларын өөрткен. Олар-ныг өөреникчилери И. Иргит, Буялды, Оюн Доржу, Вален-тия Боляринца болган. Өс-кө-даа ажалчылар мурун-кы болган үзөгөрлүг ажал-лап турарлар.

Иргит, Карпов оларнын даншчылар, бетовщиктер, биз-аччылар кодаан бригадалары «Тыва кобальт» туудуг уластугоу ажалын күжү-гүдү талааны-биле кол өзө бо-лу бергенин мааза демдел-ген наары чутула. Оларнын күжү, демелгелде-биле комбинаттыг чутула объекти-лери, ийн кыт чуртталга ба-

жыкыны, амдырал ханды-рылга туудугары ажалдагы киргелен, бо чылдык баш-тайгы айында тууду-монтаж ажалчыларын талаа-биле планарын олар чедирини-генин күсөткен, фекральдыг ажалдыр талаа ажал күсөд-диш шийтирлери бугу таары-малыг аргалар бар дөргөн бригадирлер бадтыкпап ту-рар.

О. ОХЕМЧИК.

ЧУРУКТА: «Тыва кобальт» туудуг уластугоуда бригадир, Тыва АССР-ниг алдарыг ту-дугузу Монге Иргиттиг ком-бинат чанында туудуга ажал-лап турары.

Авторуңуң фотоу.

МАЛДЫН ЧАШ ТӨЛҮ МЕНДИ АЛДЫНЫП ТҮРАР

ХУРАГАННАР ДОРГУП ТУРАР
ЧАДААНА. (Телефон-биле). Мал ажылынын ажалдакчыла-рынын Бугу-эвеле социалисттик чарыкыга Чоон-Хемчик рай-онун ажал-агыларын малчыны киришп, мал про-дуктуларын бүдүрерин болган белеткелерин көүдөдирин-биле боттук хемчеглерин ап турар. Ылангыч шээр малды кыштан хур ажылар, оон чаш төлүн бүрүн менди камгалап алыр дөш шүдүргү ажал-иш кодан бүрүзүндө калбарган.

Районда нитизин-биле 35.954 хой оолдан, оон 36.197 хураган алдыган. «Октябрь 30 чыл», Ленин аттыг колхоз-тара, «Алдан-Маздыр» совхозта шээр малдын оелдашынын организацтыг чоруп турар.

«Алдан-Маздыр» совхозта 10457 хой төрөөн, оон тозан үжү ийстези, хураганнарнын чангыс бажы-даа хөраваан. Тыва АССР-ниг алдарыг малчыны Ооржак Серенин удурт-каны Шекпэр бригадасы нитизин-биле ам беэи төрүүр чус

баш хойга онааштыр 94 хураганны алган. Ооржак Доржу, Ооржак Серен, Сарылар Эртине төрүүр чус баштан-на 100-тен 103 чедир хураганны доруктуруп турар, оларда төрүүр хойлар ам-даа бар. Оргу-Шөл бригадасында Ленин орденин Ооржак Дамы-Намчалдыг көргүзүп эки.

Совхозтук дирижины, партия комитети, профсоюзледи ажалын комитети малчыларын ажалдаарында, чурттаа-рында бугу-ле таарымчалыг байдалды тургузар хемчеглерин ап турар. Коданнарда сакмашкитерни быжылган, мал чени-нерин чедирген. Хойжуларын кыштагалашкын байдалын харыскагалыг ажалдакчылар хайгарар көрүп, чоругу пра-ктиктиг дузаны чедирип келген.

М. СЕВЕН.

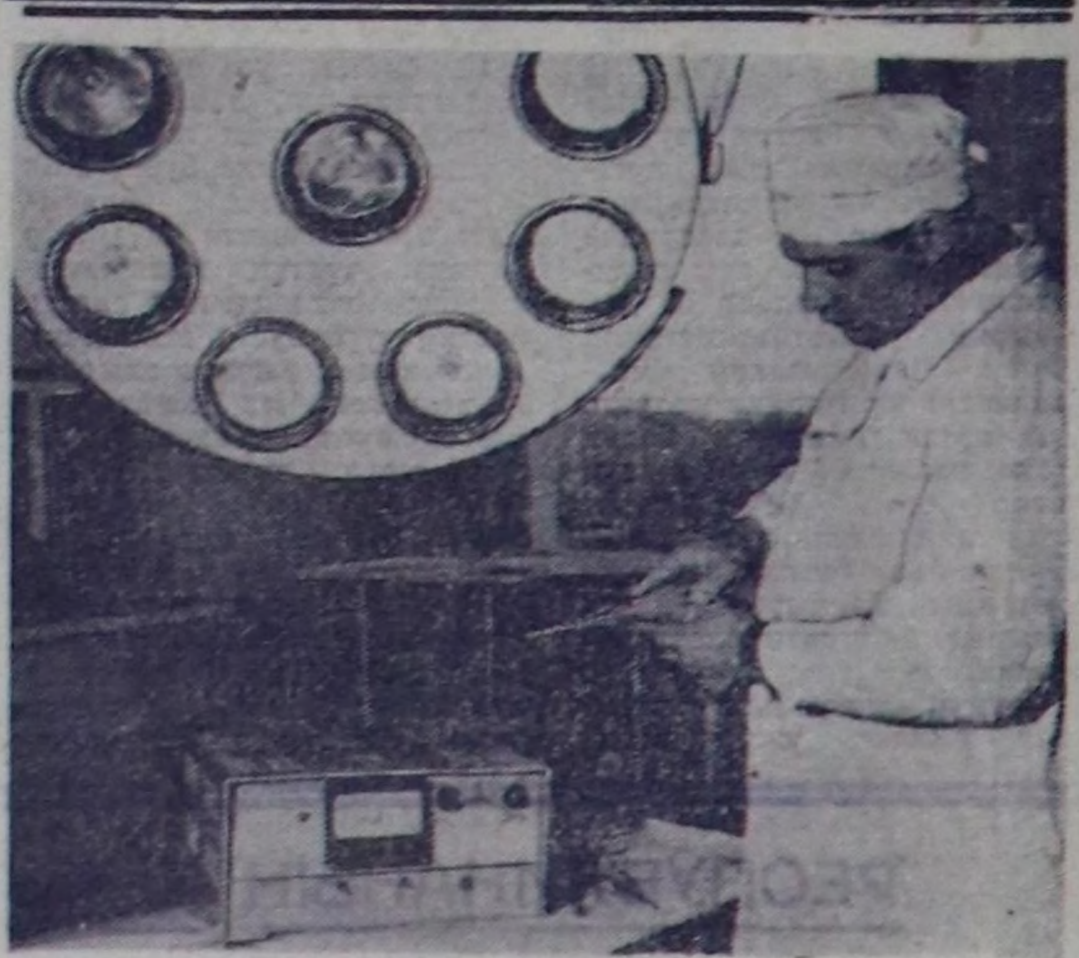
АНЫЯКТАР УЛУГ КҮШ

Бай-Тайганың ажал-агыларын экономиказынын кол улаанышынын мал ажылы, Ычангап комсомолчуларын

болган аныяктары бо улу-херекке малбаа-биле киришти-рер хемчеглерин комсомол райкому база оң чер-черде орга-низациялары алган. Дык хей кижиги хой кадары, дузалыкы кдарчылап турар. 1972 чылда анык кадарчылар ортуунда социалисттик чарыкы Александр Улар-оол бирги чери алган, ажаа ВЛКСМ дирижунуң шилчир вымпелын тысыкан. Бо хунерде оон кодаанында 220 хой оолдан, төлү менди.

Комсомол организациялары бо чылын 162 аныяктарын сакмашкитерин чоруткан. Районда 21 муң ажит хой төрөөн, оон чус хураган артыкка алдынганына анык ишчилер кириген улуу бар. «Тэзия» совхозтун Найрал салбы-рында сакмашкын Олимпиада Очур 140 хураганны, «Мурун-чы» колхозта Нундэмза Осур 100 хураганны эки дорукту-руп өстүрүп, өскелерге үлгөрин көргүзүп турарлар.

Н. АЛЕКСЕЕВ.

ЧУРУКТА: техниктиг эртемниг кидидида, Моск-ва-ның Н. Э. Бауман аттыг дыйдыг унмшкенин до-центин Владимир Иванович Лошчал.

Советтерин сыйлапталып, кезип экижешкенин соода оларын катат туудууларында, советтер аарай ала хем-дөндө сөөк тыным катат тургузугуна, а ол ишкан дилгит биологугу тынмалын кезерине ултрауузугу ажалдар ага-зын тыпкан, калыныга херетгезин дөш 1972 чылда кү-рүне напалыктын лауреады атты алаа тысыкан.

В. СОЗНОВТУҢ фотоу.

(СЭТА-ның фотохроникасы).

